

Startnotitie Kaderstelling Raad 'Visie veehouderij'

1. Inleiding

In de periode 2015-2017 is het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Horst aan de Maas voor onze gemeente opgesteld. Er is in deze periode regelmatig debat gevoerd over de intensieve veehouderij en mestverwerking en er is veel kennis opgedaan door sprekers uit te nodigen. Er is een uitgebreid onderzoek 'Veehouderij en gezondheid omwonenden' (VGO) verricht door het Rijksinstituut van Volksgezondheid en Milieu (RIVM), waarbij ook nu nog steeds aanvullende studies worden verricht.

Telkens wordt duidelijk dat het botst tussen de verschillende belangen in het buitengebied, waarbij het gaat om de wisselwerking tussen een gezonde bedrijfsvoering, dierenwelzijn, gezondheid, milieu en een goede leefomgeving.

Om de probleemschets te kunnen duiden, is het noodzakelijk dat een overzicht wordt gegeven van de hoeveelheid aanwezige veehouderijbedrijven. In totaal zijn in Horst aan de Maas 340 veehouderijbedrijven vergund¹ (grondgebonden en intensief samen). Van deze 340 bedrijven zijn 186 bedrijven volwaardig intensief, of hebben een intensieve neventak. De verdeling van deze 186 bedrijven is als volgt:

Type intensieve veehouderijbedrijven	Aantal
Geitenhouderijen	1
Nertsenhouderijen	5
Pluimveehouderijen	21
Varkenshouderijen	132
Vleeskalkoehouderijen	1
Vleeskalverhouderijen (veelal neventak)	26

Er is een oplossing nodig, om nieuwe ontwikkelingen in goede banen te kunnen begeleiden met oog voor ondernemers én omgeving. Deze Startnotitie Kaderstelling Raad geeft een nadere invulling aan het te doorlopen proces voor de thema's (intensieve) veehouderij en mestverwerking. Het gaat om een belangrijk onderwerp, er zijn veel ontwikkelingen op dit gebied. Het college heeft besloten om de op te stellen visie niet te beperken tot sec de intensieve veehouderij. Er komt een Visie op de veehouderij in zijn geheel (gangbaar en biologisch), die in brede dialoog met de samenleving wordt opgesteld. Daartoe is een hele reeks aan maatregelen en onderwerpen opgenomen die in deze visie moeten landen. Omgevingsdialoog, Innovatie, Duurzaamheid, Gezondheid en Leefomgeving staan daarbij centraal.

¹ Peildatum 23 oktober 2018

Vervolg Startnotitie Kaderstelling Raad 'Visie veehouderij'

2. Kaders

Bestemmingsplan Buitengebied Horst aan de Maas

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied op 19 december 2017 is een motie aangenomen om onder andere op de thema's intensieve veehouderij en mestverwerking te zorgen voor aanscherping. Dit gebeurt in gezamenlijk overleg tussen raad, stakeholders en college.

Procesvoorstel beleidsthema's bestemmingsplan Buitengebied

In maart 2018 is een procesvoorstel aan het presidium voorgelegd wanneer welke thema's behandeld worden en op welke wijze. Voor de thema's intensieve veehouderij en mestverwerking is aangegeven na de zomer van 2018 een sessie in de raad te houden.

Integrale Structuurvisie Horst aan de Maas

In de Integrale Structuurvisie Horst aan de Maas (2013) heeft de raad zijn beleid vastgelegd ten aanzien van de mogelijkheden voor o.a. intensieve veehouderijen. De Structuurvisie is in 2015 en 2016 geëvalueerd en momenteel wordt gewerkt aan een herijking. Uiteindelijk zal de Structuurvisie worden vervangen door een gemeentelijke Omgevingsvisie, als bedoeld in de Omgevingswet.

Regeerakkoord kabinet Rutte-III

Het regeerakkoord kabinet Rutte-III stelt een totale CO₂-reductiedoelstelling van 49% in 2030 (ten opzichte van 1990). Dit betreft 56 Mton, waarvan de landbouw voor 3,5 Mton aan de lat staat. De CO₂-reductiedoelstelling voor 2050 bedraagt 95%, waarvan circa 25 Mton voor de landbouw.

Stoppersregeling

Intensieve veehouderijen die per 1 januari 2020 niet voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting moeten beëindigd zijn (handhavingstaak gemeente). In Horst aan de Maas hebben circa 35 bedrijven zich aangemeld als stopper. Deze dierrechten kunnen in beginsel worden benut door derden.

Regeling warme sanering varkenshouderij

Het Rijk stelt 120 miljoen euro beschikbaar voor het saneren van varkensbedrijven in geuroverbelaste gebieden, nog eens 60 miljoen voor innovatie en brongerichte verduurzaming en tenslotte nog 20 miljoen voor de pelsdierhouderij en flankerend beleid. Het gaat om vrijwillige deelname, waarbij dierrechten worden aangekocht en doorgehaald. Deze komen niet meer beschikbaar voor derden. Daarnaast moet de bestemming worden gewijzigd, zodat op locatie geen intensieve veehouderij meer is toegestaan. Hiermee wordt een reductie van 300.000 ton CO₂ behaald (30% van de opgave voor de veehouderij in 2030).

Overig

Als onderdeel van het proces wordt een overzicht verzorgd van alle wet- en regelgeving en beleid dat op deze thema's van toepassing is.

Vervolg Startnotitie Kaderstelling Raad 'Visie veehouderij'

3. Oplossingsrichtingen

In het coalitieakkoord 2018 – 2022 'Krachtig Horst aan de Maas, Gezonde blik op de toekomst!' is de eerder genoemde aanscherping van de thema's intensieve veehouderij en mestverwerking concreet geduid. Gezien de bovenstaande ontwikkelingen is de insteek bij het proces om te komen tot de Visie veehouderij dat er tot 2030 ingezet wordt op de transitiefase van de sector, waarbij we tot 2030 operationeel inzetten om de doelen die gesteld zijn (o.a. door Rijk en provincie) te halen. We realiseren ons echter dat bedrijven investeringen doen voor de langere termijn. We willen daarom ondernemers aan het denken zetten en stimuleren om verder dan 2030 te denken. Voor de periode 2030-2050 geldt dat we de voorlopers ruimte willen geven en daarnaast ondernemers zullen stimuleren, verleiden en activeren om te investeren in de gewenste transformatie. Hoe we dat precies gaan doen, gaan we de komende periode verder uitwerken in samenspraak met uw raad.

4. Besluitvormingstraject

Rol van de raad

1. Er wordt een overzicht gemaakt van relevante wet- en regelgeving en relevant beleid en overige informatie dat op de thema's van toepassing is. De raad wordt hierover met een RIB geïnformeerd (beeldvorming);
2. Er wordt een overzicht / dashboard geproduceerd van relevante procedures die de afgelopen jaren zijn doorlopen. De raad wordt hierover met een RIB geïnformeerd (beeldvorming);
3. Er wordt een sessie georganiseerd om de reikwijdte van de Visie te bepalen. De raad wordt hierin opiniërend betrokken (oordeelsvorming).
4. Er wordt een omgevingsdialoog georganiseerd, om de strekking van de problematiek en eventuele oplossingsrichtingen goed te kunnen duiden. De raad wordt hierbij als stakeholder uitgenodigd en wordt over de uitkomsten met een RIB geïnformeerd (beeldvorming);
5. Er wordt een eerste consultatieronde onder stakeholders gehouden. De raad wordt over de uitkomsten met een RIB geïnformeerd (beeldvorming);
6. De concept Visie wordt opiniërend voorgelegd aan de raad (oordeelsvorming);
7. Er wordt een tweede consultatieronde onder stakeholders gehouden, naar aanleiding van het eerste concept en de informatie uit de raad. De raad wordt over de uitkomsten met een RIB geïnformeerd (beeldvorming);
8. De tweede concept Visie wordt opiniërend voorgelegd aan de raad (oordeelsvorming);
9. De Visie wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd (besluitvorming).

Tijdsplanning

#	Onderwerp	Product	Wanneer
1.	Overzicht geldend beleid, beleid waar aan wordt gewerkt en overig relevante informatie	RIB	Januari 2019
2.	Overzicht / Dashboard procedures	RIB	Februari 2019
3.	Bepalen reikwijdte Visie	Sessie Raad	Voorjaar 2019
4.	Omgevingsdialoog	Sessie omgeving / RIB	Voorjaar 2019

Vervolg Startnotitie Kaderstelling Raad 'Visie veehouderij'

5.	Eerste consultatieronde stakeholders	Sessie stakeholders / RIB	Medio 2019
6.	Concept Visie veehouderij	Sessie Raad	Najaar 2019
7.	Tweede consultatieronde stakeholders	Sessie stakeholders / RIB	Najaar 2019
8.	Concept Visie veehouderij	Beleidsdocument	Voorjaar 2020
9.	Vaststelling Visie veehouderij	Beleidsdocument	Medio 2020

5. Participatie inwoners en derden

Een ieder die dat wil kan worden betrokken bij de Visie door middel van inloopavonden (omgevingsdialoog). Daarbij worden één of enkele avonden georganiseerd waarbij voor- en tegenstanders van de (intensieve) veehouderij en mestverwerking kunnen beargumenteren waarom zij dat standpunt innemen.

Er wordt bij voorkeur geen spreker of presentatie geregeld, om ervoor te zorgen dat iedereen zijn of haar zegje kan doen en niemand zich daarin belemmerd voelt. Uitgebreide discussie moet op dit moment worden voorkomen, om te zorgen dat vrijuit meningen kunnen worden geuit en wellicht 'out-of-the-box' ideeën kunnen worden gedeeld.

Verder wordt een aparte consultatieronde met stakeholders gehouden om te zorgen dat de Visie doeltreffend wordt en uitvoerbaar blijft.

6. Krediet

Op dit moment is onvoldoende beschikbaar budget aanwezig waaruit de volledige Visie kan worden bekostigd. Aangezien de Visie voortvloeit uit het bestemmingsplan Buitengebied, wordt in eerste instantie het reguliere budget 8810001 Bestemmings- en Structuurplannen hiervoor benut. De raad wordt in 2019 incidenteel verzocht om een uitbreiding van de kostenplaats 8810001 Bestemmings- en Structuurplannen met € 50.000,-. Dit budget komt ten laste van de exploitatie en zal belanden in de eerste bijstelling van de begroting 2019. Eventuele kleinschalige overschrijdingen van dit budget – voor zover daar al sprake van is – kunnen uit het reguliere budget 8810001 Bestemmings- en Structuurplannen worden bekostigd.